

TYSVÆR VINDPARK AS

c/o Advokatfirmaet Thommessen v/advokat Bendik Christoffersen Postboks 1484

Vika

0116 OSLO

Vår dato: 18.12.2019

Vår ref.: 201605117-83

Arkiv: 517

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Arne Trond Hamarsland

22959684/ath@nve.no

Nettilknytning for Tysvær Vindpark AS - Godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan for 132 (66) kV kraftledning

Norges vassdrags- og energidirektorat viser til Deres epost av 16.5.2019 vedlagt miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) av 14.5.2019 for 66 (132) kV nettilknytning for Tysvær vindkraftverk.

NVE gjør oppmerksom på at søknad om endring av konsesjon og søknad om endring av detaljplan/MTA for Tysvær vindkraftverker behandles separat og er godkjent ved NVEs vedtak av i dag. Det er også ved NVEs vedtak av i dag gitt ekspropriasjonstillatelse for nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de elektriske anleggene.

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonen datert 24.9.2015, post 13, godkjenner NVE fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan datert 14.5.2019 for bygging av ny 66 (132) kV nettilknytning fra Tysvær Vindkraftverk til Klovning transformatorstasjon i Tysvær kommune.

Vårt vedtak forutsetter at fremlagte plan er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen.

Vilkår for godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan (MTA):

1. Dere skal orientere NVE om når anleggsarbeidet starter, ved viktige og/eller kritiske faser ved byggearbeidet og når anlegget blir satt i drift.
2. Entreprenører skal gjøres kjent med MTA og dette vedtaket.
3. Dersom dere avdekker avvik som har medført, eller kan medføre betydelig skade på miljøet, skal dette umiddelbart rapporteres til NVE. Rapporteringen må også angi hvilke tiltak som er, eller vil bli iverksatt for å lukke avviket, hindre gjentakelser og avbøte mulige skader.
4. I område N03 skal det ikke foregå anleggsvirksomhet i perioden 1.februar til 31.juli. Dersom fagkyndig personell kan dokumentere at det ikke foregår hekkeforberedelser og hekking i reiret, kan anleggsvirksomheten gjennomføres uten restriksjoner i inneværende hekkesesong.
5. Entreprenørens transportplan sendes NVE før anleggsstart.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

6. Plan for skogrydding som identifiserer aktuelle spenn der det ikke er behov for skogrydding sendes NVE før anleggsstart.

Dette vedtaket forutsetter at fremlagte planer er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen.

NVE understreker at planene ikke skal fravikes uten vår godkjenning. Planene gjelder for bygging, drift og vedlikehold av anlegget. Vi kan stille krav om ytterligere detaljering og dokumentasjon for hele eller deler av anlegget ved senere tidspunkt.

NVE vil følge opp anlegget med tilsyn med hjemmel i energiloven kapittel 10. Vi gjør oppmerksom på at tiltakshaver må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Bakgrunn

Tysvær vindkraftverk skal tilknyttes nettet ved Klovning transformatorstasjon. Kraftlinja skal drives på 66 kV frem til Haugaland Kraft Nett oppgraderer systemspenningen til 132 kV. Linja dimensjoneres derfor til 132 kV. Opprinnelig anleggskonsesjon for Tysvær vindpark inkludert nettilknytning ble gitt 20.12.2006. Det foreliggende revidert anleggskonsesjon av 24.9.2015.

Under arbeidet med søknaden har Tysvær kommune og grunneierne blitt fortløpende orientert om planleggingen og fremdriften i prosjektet.

Revidert miljø-, transport- og anleggsplan ble 28.5.2019 sendt på høring. Frist ble opprinnelig satt til 21.6.2019 men ble senere utvidet til 1.9.2019 generelt og 1.10.2019 for kommune, fylkeskommune og fylkesmann.

Innkomne merknader

Det er per 11.10.2019 mottatt 7 høringsuttalelser som tar opp forhold angående kraftlinjen:

Tysvær kommune, 1.10.2019

Saken er behandlet i kommunestyret, og følgende vedtak er fattet:

Tysvær kommunestyre mener at det må foretas en ny konsesjonsbehandling og konsekvensutredning, med en formell høringsrunde som sikrer bred medvirkning og et godt kunnskapsgrunnlag, før NVE behandler saken, jf begrunnelse i saksutredningen.

...

Prosjektet bør ikke få utsatt frist for idriftsettelse

Skulle NVE godkjenne omsøkte endringer i konsesjon krever kommunestyret at:

...

- Det er en restriksjonsperiode for arbeid med etablering av ledningsnettet i område hvor det kan være hekkende hubro

- Etablering av ledningsnettet må ikke føre til forurensning til den kommunale drikkevannskilden Lønningsvatnet

Rogaland fylkeskommune, kulturvern 31.07.2019

Angående godkjenning av MTA-plan for nettilknytningen til vindkraftverket skriver de at tiltakene ikke berører kjente automatisk freda kulturminner. Kulturminner som ligger i nærheten av anleggene er identifisert og kartfestet som restriksjonsområder, jf. arealbrukskartene i MTA-planen.

Fylkesrådmannen gjennomførte i 2016 en arkeologisk undersøkelse i tiltaksområdet. Ved registreringen ble det registrert et større automatisk freda kulturminnefelt i området mellom Hersdal og Rossadal. I brev av 15.11.16 til Alpiq Ecopower Scandinavia AS, ba de om at linjetraseen ble trukket noe lenger mot øst for å unngå direkte konflikt med feltet. I samme brev ble det lagt ved kart med forslag på ny plassering av linjen. Fylkeskommunen konstaterer at deres merknad er fulgt opp i mottatt MTA-plan, og at linjen er justert øst for kulturminnefeltet. Det er også positivt at dette område er kartfestet som et restriksjonsområde, og at det går frem av MTA-planen at anleggsarbeid i området ikke skal komme i kontakt med lokaliteten.

Rogaland fylkeskommune – regionalplanavdelingen 01.10.2019

Fylkesrådmannen vurderer endringene som så store og foreliggende konsekvensutredning så gammel og mangelfull, at utredningsplikten ikke er oppfylt. Søknadene er etter fylkesrådmannens oppfatning ikke tilstrekkelig opplyst.

Fylkesutvalget mener generelt at søknadene om endret detaljplan, endret tidspunkt for idriftsettelse og godkjenning av MTA-plan for nettilknytning er så mangelfullt utredet og opplyst at det ikke er grunnlag for å kunne ta stilling til saken.

Utbyggingsløsningen som nå er presentert framstår som vesentlig mer negativ både i forhold til miljø og andre samfunnsinteresser enn det som tidligere er utredet og godkjent, og endringene i installert effekt, tekniske løsninger og størrelsen på turbinene er så store at det etter fylkesutvalgets vurdering burde vært stilt krav om en helt ny og oppdatert konsekvensutredning.

Fylkesutvalget anbefaler på denne bakgrunn at søknadene avvises, og at det stilles krav til ny konsekvensutredning og høring før saken behandles.

Fylkesrådmannen mener generelt at søknadene om endret detaljplan, endret tidspunkt for idriftsettelse og godkjenning av MTA-plan for nettilknytning er mangelfullt utredet. Det har gått nær 15 år siden prosjektet opprinnelig ble konsesjonssøkt og konsekvensutredet, og konsekvensutredningen bygger i stor grad på grunnlagsdata innsamlet før det.

Fylkesmannen i Rogaland, 1.10.2019

Fylkesmannen er enig i at det er fornuftig å øke fra 66 kV til 132 kV driftsspenning. Fylkesmann har følgende merknader til foreliggende MTA-plan for nettilknytningen:

- Det bør være samme restriksjonsperiode (vindkraftverk/kraftlinje) for arbeider i leveområde for sensitiv art. Fylkesmannen foreslår at restriksjonsperiode settes til 1. februar til 31.juli.
- Det er planlagt å montere fugleavvisere på luftspenn mellom mast 25 og 27 (andefugl). Linja går også gjennom leveområder for orrfugl og storfugl som er utsatt for kollisjon med bla kraftledninger. Fylkesmannen mener derfor det må monteres fugleavvisere på luftspenn mellom mast 50 og mast 54 (langs Ådnavatnet) og mellom mast 1 og 11 (restriksjonsområde for fugl).
- Inngrep i kantsonen langs vassdrag bør unngås så langt som mulig. Dersom dette ikke er mulig, må det søkes til fylkesmannen om dispensasjon for fjerning av kantvegetasjonen.

- Av jordvern hensyn bør mastepunkt i størst mulig grad legges til areal som ikke er oppdyrket. Trase for nødvendige veier bør legges i dialog med grunneier slik at de i størst mulig grad kan brukes i jord/skogbruk. Matjord må håndteres slik at denne ressursen blir tatt vare på. Arbeid på jordbruksareal bør skje utenfor vekstsesong og unngås i perioder med mye nedbør. Arbeidet med linja bør legges opp slik at det ikke medfører restriksjoner på spredning av gjødsel.
- Fylkesmannen etterlyser en risikovurdering for kraftledningen. Risiko og sårbarhet bla for forsyningssikkerhet og elektromagnetisk stråling må vurderes.
- Fylkesmannen viser til at Norconsult har anbefalt, for å kompensere for ulempen av vindkraftanlegget, at det gjøres tiltak i ledningsnettet i området nær vindkraftverket for å redusere risiko for elektrokusjon. Fylkesmannen støtter forslaget og oppfordrer til samarbeid med Haugaland Kraft AS om å finne aktuelle områder.

Haugesund Turistforening (HT) 21.08.2019.

Det påpekes at endringsøknad av mai 2019 ikke er behandlet og derfor ikke kan føres opp som formell hjemmel for bygging av linja.

I punkt 4.1 gis naturtypene N07, N10 og N11 alle «middels verdi». HT mener «stor verdi» er et minimum.

Lokalkjente mener det er et kulturminne som ikke er registrert i kulturminnerapporten, dette kan være førreformatorisk og derved automatisk fredet. Krever at dette undersøkes.

Bruk av kreosot i impregneringsverk er tillatt frem til 2021. Siden det søkes om driftssetting innen 2021 så er dette på kanten med hensyn til tidsaspektet. Ber derfor NVE sette krav om bruk av alternativer.

Haugaland Kraft, 13.8.2019.

Har varslet Tysvær vindpark om at maksimal innmating ved Klovning transformatorstasjon er 46 MW. Den omsøkte kraftproduksjonen vil bidra positivt til kraftbalansen i regionen. Har ingen innvendinger til at søker får innvilget endret konsesjon så lenge konsesjonær forholder seg til gjeldende produksjonsbegrensninger. Haugaland Kraft planlegger overgang til 132 kV systemspenning innen 2040 og ser det som positivt at søker ønsker å tilpasse seg fremtidig systemspenning. Det er i konsesjonssøknaden unøyaktigheter angående driftsspenning (inntil videre 66 kV) og systemspenning (132 kV).

Haugaland Kraft Nett AS (HKN), 28.8.2019.

Riggplass 01 eies av HKN og bruk av denne må avtales. Anleggsarbeid nær eksisterende høyspenningsanlegg må avtales med nettselskapet (HKN). Dette gjelder kryssing av eksisterende kraftlinjer samt høyspenningskabel i bakken ved mast 66 og innføring i Klovning stasjon.

Einar og Torill Heskja, 31.08.2019

Konsesjon bør trekkes tilbake og det må søkes om ny konsesjon med tilhørende konsekvensutredning. Derav kan heller ikke søknad om endring av MTA for nettilknytning og søknad om utvidet frist for idriftsettelse godkjennes.

NVEs vurderinger

Tysvær kommune påpeker at etablering av ledningen ikke må føre til forurensning av den kommunale vannkilden i Lønningsvatnet. Det er i MTA-plan tatt inn en rekke bestemmelser angående anleggsdriften og bruk/lagring av diesel- og oljeprodukter. Det er også tatt inn bestemmelser angående lagring av kreosotimpregnerte stolper. Tiltakshaver opplyser som svar på dette innspillet at de vil utarbeide en tiltaksplan for arbeid i nærheten av drikkevann med tilhørende prosedyrer for å redusere risikoen for forurensning av drikkevann. Etter NVEs vurdering vil de beskrevne tiltak redusere forurensningsfaren til et lavt og akseptabelt nivå.

Både Fylkesmannen og kommunen er opptatt av at det settes tilstrekkelige restriksjonsperioder av hensyn til sårbart fugleliv. Fylkesmannen ber om at restriksjonsperioden i leveområde for sårbar art settes til 1. februar - 31.juli (6 måneder). Tiltakshaver ønsker primært at restriksjonsperioden er fra 1. februar – 30. juni (5 måneder). NVE viser til at restriksjonsperioden i andre prosjekter er satt til 1. februar til 31. juli og støtte fylkesmannens synspunkt om varighet på restriksjonsperioden. Dersom fagkyndig personell kan dokumentere at det ikke foregår hekkeforberedelser og hekking i reiret, kan anleggsvirksomheten gjennomføres uten restriksjoner i inneværende hekkesesong, fra det tidspunkt hekking kan utelukkes. NVE understreker at undersøkelsen må gjøres hvert år anleggsarbeidene pågår.

Fylkesmannen mener det er behov for å montere fugleavvisere ikke bare i leveområde for andefugl, men også i leveområde for hønefugl. NVE viser til at vilkåret i konsesjonen om fugl (vilkår 20) gir hjemmel til å pålegge montering av fugleavviser på konkret område som er viktig for andefugl og at det ikke er hjemmel til å pålegge bruk av fugleavviser ut over dette. NVE vil i tillegg bemerke at fugleavviser som tiltak har ulemper teknisk/økonomisk og landskapsvirkning ved at synlighet av ledningen øker. Det stilles følgelig normalt vilkår om bruk av fugleavvisere i særlige tilfeller hvor kollisjonsrisikoen er høy.

Arbeidet med å ledningen vil kunne berører flere mindre vannforekomster, vassdrag/bekker og myrområder. Mindre tiltak i og langs vassdrag, som ikke krever konsesjon etter vannressursloven, vil i en del tilfeller kreve tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, hvor Fylkesmannen (anadrome vassdrag) eller fylkeskommunen (øvrige vassdrag) er myndighet. I enkelte tilfeller kan det også være nødvendig med avklaring etter annet lovverk, som for eksempel vannressursloven § 11 om kantvegetasjon og/eller forurensningsloven. NVE minner om at det er konsesjonær som er ansvarlig for å avklare og innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk og ber konsesjonær merke seg fylkesmannens merknad om at inngrep i kantsonen skal begrenses til absolutt minimum.

NVE registrerer ønsket om at det tas hensyn til landbruket og ivaretagelse av matjord. Dette er forhold som best løses i samarbeid mellom entreprenør og den enkelte grunneier. NVE vil ved behov følge dette opp ved tilsyn.

Haugesund Turistforening (HT) påpeker at endringssøknad av mai 2019 ikke er behandlet og derfor ikke kan føres opp som formell hjemmel for bygging av linja. Dette siktes her til at MTA for kraftlinjen inneholder to avvik fra konsesjonsgitt trasé. Dette gjelder vinkelpunkt ved Hersdal og justering ved Rossadal. Disse behandles som konsesjonspliktige endringer og tillatelse til disse er gitt i vedtak av i dag. Dette medfører samsvar mellom konsesjonsgitt trasè og trasè i MTA-plan.

NVE registrerer at HT mener verdien på naturtype N07, N10 og N11 burde økes fra «middels» til «stor».

HT refererer lokalkjente som mener at det er et mulig førreformatorisk/automatisk fredet kulturminne som ikke er registrert i kulturminnerapporten og at dette må undersøkes. NVE vurderer disse opplysningene som lite konkrete i og med at verken type kulturminne, sted eller om etablering av nettilknytning vil kunne medføre skade/forringelse. Opplysningene bør dersom de har et konkret innhold

tas opp med Rogaland fylkeskommune som har undersøkt hele tiltaksområdet i henhold til kulturminneloven §9.

HT påpeker at bruk av kreosot i impregneringsverk er tillatt frem til 2021. Driftssetting vil skje opp mot dette tidspunktet og HT ber derfor om at NVE setter krav om bruk av alternativer. NVE viser til at det i anleggskonsesjon av 24.9.2015 er det gitt tillatelse til å etablere linja med kreosotimpregnerte H-master og at dette er i henhold til gjeldende lovverk på området.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12 er tatt inn i saken ved at det er gjennomført nye forundersøkelser i området: «Forundersøkelser av fugl og hjortevilt, Rambøll sept 2017» I sørlige deler av tiltaksområdet er det også gjennomført NiN-kartlegging. Dette har medført avgrensning av sårbare naturtyper og identifisering av behov for restriksjoner i disse områdene. Vurderingene bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag og er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket. De legges derfor til grunn for dette vedtaket.

Den innsendte planen konkretiserer hvordan anlegget skal bygges. Gjennom detaljplanleggingen skal det tas utgangspunkt i lokalisering og driftsmetoder som gir de beste samfunnsmessig resultater, jamfør naturmangfoldloven § 12. Tiltakshaver har bla justert trase, foreslått restriksjonsperioder og tiltak for å hindre spredning av fremmede organismer.

Tilleggsopplysninger

Krav om internkontrollsystem

Fra 01.01.2019 er det innført krav om etablering av internkontrollsystem for energianlegg gjennom endring i energilovforskrifta § 3-7. Det er utarbeidet en veileder for utarbeidelse av internkontrollsystem. Denne er å finne på NVE sine hjemmesider.

Vi anmoder om at arbeid med etablering av et internkontrollsystem i samsvar med kravet i energilovforskriften blir satt i gang så snart som råd.

Plan- og bygningsloven

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har anleggskonsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven (pbl) med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf. pbl §1-3.

Når anlegget er ferdig bygget, skal kommunen få tilsendt kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg slik at kartdata på enkel måte kan gjøres tilgjengelig, jf. byggesaksforskriften (SAK 10) § 4-3, siste ledd.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

NVE minner om at anlegget er underlagt kraftberedskapsforskriften (FOR-2018-11-01-1641). NVE har ikke vurdert om tiltaket tilfredsstillers forskriftens krav.

Før anleggsarbeidet starter er tiltakshaver ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Olje- og energidepartementet innen fem uker fra det tidspunktet underretningen kom fram eller klageren fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Parter (grunneiere, rettighetshaver og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (andre med spesielt nær rettslig, økonomisk eller faktisk tilknytning til saken og organisasjoner som representerer berørte interesser) har rett til å klage på vedtaket. Å avgi høringsuttalelse eller på annen måte bli orientert om saken gir ikke i seg selv gir klagerett på vedtaket.

En klage skal være skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes inn til NVE. Den bør inneholde en begrunnelse og opplysninger som gjør det mulig for NVE å avgjøre om klageren har klagerett. Etter forvaltningsloven skal NVE vurdere klagene og forberede saken før den sendes til Olje- og energidepartementet. Vi foretrekker at klager sendes til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.